

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT

PSY 117

ADÉLA LÁTALOVÁ

393284, psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 1. 5. 2012

Fakulta sociálních studií MU, 2011/2012

Ve své seminární práci se budu zabývat článkem *„Majitelé zvířat jsou zdravější, sebevědomější a méně osamělí“*, který byl uveřejněn v srpnu minulého roku na zpravodajském serveru iDNES.cz. Zpráva se opírá o výsledky výzkumu publikovaného v Journal of Personality and Social Psychology pod názvem *„Friends with benefits: On the positive consequences of pet ownership“*. Nejprve krátce shrnu obsah a závěry internetového článku. Následně ukážu statistické metody, které byly použity v originální studii. V hlavní části práce se pak budu zabývat srovnáním těchto dvou textů.

Z internetového článku vyplývá, že jedinci vlastníci domácího mazlíčka mají oproti ostatním lidem lepší psychickou i fyzickou kondici. Autorka zprávy uvádí, že podle výsledků výzkumu poskytují zvířata svým majitelům sociální a emoční podporu, aniž by tím negativně ovlivňovala jejich mezilidské vztahy. Z podnadpisu, který prezentuje výsledky první studie, se dozvídáme, že *„třicátnice jsou s mazlíčkem šťastnější a zdravější“* (Čermáková, 2011). Druhá studie podle článku ukázala, že majitelky psů okolo 40 let na vlastnictví domácího mazlíčka oceňují především větší sebevědomí a pocit sounáležitosti a smysluplné existence. Výsledky třetí studie vedly autorku zprávy k závěru, že mladým devatenáctiletým jedincům může domácí mazlíček pomoci při vyrovnání se se sociálním odmítnutím.

Ve výzkumné zprávě byly k popisu proměnných použity ukazatele, jako je velikost vzorku, průměr a směrodatná odchylka. Studie také uvádí korelace mezi jednotlivými proměnnými a hladinu statistické významnosti, která se však u konkrétních měření liší. Výsledky první a druhé studie jsou prezentovány pomocí tabulky. U první studie uvádí tabulka 1 korelace mezi pocitem osobní pohody a ukazateli individuálních rozdílů. Tabulka 2 pak srovnává průměrné výsledky chovatelů a nechovatelů dosažené v jednotlivých měřeních. Druhá studie uvádí v tabulce korelační koeficienty, které ukazují těsnost vztahu mezi pocitem osobní pohody a naplněním sociálních potřeb od lidí a psů. Výsledky třetí studie jsou zobrazeny ve sloupcovém diagramu, který je navíc doplněn o chybové úsečky. Každý sloupec zde reprezentuje průměrnou změnu v naplnění sociálních potřeb v dané skupině.

Internetový článek uvádí průměrný věk respondentů i procentuální zastoupení ženského pohlaví, což je u zpráv podobného typu nezvyklé. Tyto údaje jsou však v článku zakomponovány do podnadpisů *„Třicátnice jsou s mazlíčkem zdravější a šťastnější“*, *„Čtyřicátnice se psem mají pocit smysluplné existence“* a *„Devatenáctiletým mazlíček pomáhá zvládat odmítnutí“* (Čermáková, 2011). Autoři původního výzkumu přitom neuvádí, že by výsledky jednotlivých studií platily pouze pro určitou věkovou skupinu nebo jen pro jedno pohlaví. Ačkoliv se experimentů zúčastnilo více žen než mužů, závěry studií jsou zobecněny na všechny majitele domácích mazlíčků. Omezení platnosti výsledků výzkumu na konkrétní pohlaví nebo věkovou skupinu může čtenáře přivést k chybným závěrům.

První studie je v článku popsána stručně a ne příliš konkrétně. Podle internetové zprávy *„z výsledků naprosto jednoznačně vyplynulo, že ve všech případech byli majitelé mazlíčků mnohem šťastnější a zdravější“* (Čermáková, 2011). Původní výzkumná zpráva však uvádí, že statisticky významný rozdíl je u poloviny z ukazatelů osobní pohody. Chovatelé mají podle výsledů studie především větší sebevědomí, lepší fyzickou kondici a mají tendenci být méně osamělí než nechovatelé. Rozdíly u zbylých ukazatelů osobní pohody (skleslost, pocit subjektivního štěstí a fyzická nemoc) nebyly průkazné. Shrnutí výsledků první studie je tak v článku velmi zjednodušující a nepřesné.

Výsledky druhé části výzkumu ukázaly, že lidé, jejichž pes jim poskytuje lepší naplnění sociálních potřeb, mají větší pocit osobní pohody. Článek však jako závěr tohoto experimentu uvádí, že chovatelé na vlastnictví psa nejvíce oceňují *„...větší pocit sounáležitosti, sebedůvěry a smysluplné existence“* (Čermáková, 2011). Internetová zpráva tak prezentuje dílčí výsledky jako hlavní závěr

výzkumu, což může být pro čtenáře matoucí. Druhá studie také uvádí, že chovatelé psů nemají oproti nechovatelům chudší sociální vazby. Tyto výsledky jsou srozumitelně zformulovány na konci článku.

Třetí část výzkumné zprávy je v článku shrnuta krátce, při jejím popisu však nedochází k přílišnému zjednodušení nebo desinterpretaci jejího závěru. Jedinou spornou částí zde zůstává podnadpis, který omezuje platnost výsledků studie pouze na devatenáctileté jedince.

Výsledky výzkumu jsou v článku zjednodušené a nepřesná formulace může na několika místech přivést čtenáře k chybným závěrům. Zejména nadpisy oddělující popisy jednotlivých studií jsou výzkumem nepodložené a mohou být velmi matoucí. Internetová zpráva se také nezabývá potenciálními nedostatky nebo problémy výzkumu. Autoři studie přitom upozorňují, že výsledky je třeba interpretovat s rozmyslem, jelikož vychází pouze z jednoho vzorku respondentů.

Bohužel konstatujete především rozdíly a nepouštíte se moc do roviny úvah... zkuste v tom jít dál.. pokud článek něco nějak říká, jaký to mohlo mít záměr? Co tím mohl autor sledovat a jaký dopad to může mít na čtenáře? Které informace v článku chybí a které naopak ne a proč? Prosím o doplnění...

POUŽITÁ LITERATURA:

Čermáková, K. (2011). *Majitelé zvířat jsou zdravější, sebevědomější a méně osamělí*. Staženo 13. 4. 2012 z http://hobby.idnes.cz/majitele-zvirat-jsou-zdravejsi-sebevedomejsi-a-mene-osameli-pri-hobby-mazlicci.aspx?c=A110826_122805_hobby-mazlicci_mce.

McConnell, A. R., Brown, C. M., Shoda, T. M., Stayton, L. E., Martin, C. E. (2011). Friends with benefits: On the positive consequences of pet ownership. *Journal of Personality and Social Psychology*, 101(6), 1239-1252.